

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

HOTUBA YA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018 KATIKA BARAZA LA WAWAKILISHI LA ZANZIBAR

**ILYOWASILISHWA NA
MHE. BALOZI SEIF ALI IDDI
MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR**

ZANZIBAR

MEI 10, 2017

YALIYOMO

YALIYOMO	2
UTANGULIZI	4
HALI YA SIASA	5
HALI YA UCHUMI WA ZANZIBAR	6
MASUALA MTAMBUKA	9
Mazingira.....	9
Athari za Mvua za Masika.....	9
Masuala ya Watu Wenye Ulemavu.....	11
Hali ya Maambukizi ya Virusi vya UKIMWI	11
MALENGO NA UTEKELEZAJI WA KAZI ZA KAWAIDA NA MIRADI YA MAENDELEO KWA KIPINDI CHA MIEZI TISA (JULAI-MACHI) 2016/2017	13
BARAZA LA WAWAKILISHI	22
TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR	23
Programu 1: Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi.....	23
Programu 2: Usimamizi wa Kazi za Utawala za Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar	23
TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA.....	25
TUME YA UKIMWI ZANZIBAR	26
UTEKELEZAJI KIFEDHA.....	28
BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018	28
Programu ya kwanza: Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais (C011)29	
Programu ya Pili: Uratibu wa shughuli za Serikali (C012)	30
Programu ndogo C0121 Kukabiliana na Maafa	30
Programu ndogo C0122: Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa	31
Programu ndogo (C0123): Shughuli za SMZ, SMT, Utafiti na Masuala ya Muungano	32
Programu Ndogo C0124: Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, Dar es Salaam	33
Programu Ndogo C0125: Usimamizi wa Masuala ya Watu Wenye Ulemavu ..	34
Programu ya Tatu: Usimamizi wa Shughuli za Upigaji Chapa (C013).....	34

Programu ya Nne: Uendeshaji na Uratibu wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais (C014).....	35
Programu ndogo (C0141): Uongozi na Utawala	35
Programu ndogo (C0142): Mipango, Sera na Utafiti	36
Programu ndogo (C0143): Ofisi Kuu Pemba	37
BARAZA LA WAWAKILISHI	38
Programu ya tano: Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali.....	38
Programu ya sita: Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi	39
TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR	39
Programu ya saba: Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi.....	39
Programu ya nane: Usimamizi wa Kazi za Utawala na Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.	40
TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA	41
Program ya tisa: Udhhibiti wa Dawa za Kulevya	41
Programu ya kumi: Utawala na Uendeshaji wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya.	42
TUME YA UKIMWI	42
Programu ya kumi na moja: Uratibu wa Muitiko wa Taifa wa UKIMWI.....	42
Program ya kumi na mbili: Utawala na Uendeshaji wa Tume ya UKIMWI	44
MGAO WA FEDHA KWA PROGRAMU	44
UKUSANYAJI MAPATO	46
HITIMISHO	46

HOTUBA YA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

UTANGULIZI

- 1.0 **Mheshimiwa Spika,** naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako Tukufu lipokee, lijadili na hatimae likae kama Kamati ya Mapato na Matumizi ili liidhinishe Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

- 2.0 **Mheshimiwa Spika,** kwanza kabisa naomba kuchukua nafasi hii kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu na Mwingi wa Rehema kwa kutukutanisha tena katika kikao hiki cha Baraza la Wawakilishi tukiwa katika hali ya amani, furaha na mshikamano wa hali ya juu katika nchi yetu. Namuomba Mwenyezi Mungu akipe kikao hiki baraka ili tukiendeshe na kukimaliza huku tukiwa tumefikia azma yetu tuliyoikusudia. Ni matumaini yangu kuwa Baraza lako tukufu litaipokea, kuijadili na hatimae kuidhinisha makadirio ya mapato na matumizi ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ili tuweze kupata nyenzo za kuwatumikia wananchi wetu kikamilifu.

- 3.0 **Mheshimiwa Spika,** kwa dhati kabisa napenda kumpongeza na kumshukuru sana Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa hekima na busara anazotumia katika kuiongoza nchi yetu kulikopelekea kupata maendeleo tuliyonayo sasa ambayo kila mmoja wetu anafaidika nayo. Hakika juhudi na miongozo yake anayoitoa imeonesha nia na azma njema aliyo nayo kwa wananchi wa Zanzibar na Tanzania kwa jumla juu ya kukuza uchumi wa nchi yetu na kuondokana kabisa na umaskini. Ni jukumu letu sisi viongozi tunaomsadia na wananchi wote kwa jumla kuhakikisha kuwa tunamuunga mkono katika kufikia azma yake hiyo.

- 4.0 **Mheshimiwa Spika**, nachukua fursa hii pia kumpongeza Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mheshimiwa Dkt. John Pombe Joseph Magufuli kwa kazi kubwa anayoendelea kuifanya katika kuwatumikia wananchi wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania akishirikiana na Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Samia Suluhu Hassan na Waziri Mkuu, Mheshimiwa Kassim Majaliwa Majaliwa. Bila shaka viongozi wetu hawa wameonesha uwezo mkubwa katika kuongoza mabadiliko ya kiuchumi na kijamii katika nchi yetu. Namuomba Mwenyezi Mungu awazidishie uwezo na hekima katika kutekeleza majukumu yao.
- 5.0 **Mheshimiwa Spika**, sasa naomba uniruhusu kuchukua nafasi hii nikupongeze na kukushukuru wewe binafsi Mheshimiwa Spika kwa kuendelea kuliongoza vyema Baraza hili Tukufu kwa mashirikiano makubwa na wasaidizi wako na viongozi wote wa Baraza hili. Naomba niwapongeze Wenyeviti wote na Wajumbe wa Kamati za Kudumu za Baraza kwa kazi nzuri wanazozifanya za kusimamia utendaji wa Wizara na Taasisi za Serikali. Uangalizi na usimamiaji wao wa karibu wa utendaji wa Wizara na taasisi hizo umeongeza kasi na umakini kwa watendaji wetu katika kutoa huduma bora kwa wananchi. Kwa namna ya pekee namshukuru sana Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Kusimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa Mheshimiwa Omar Seif Abeid, Mwakilishi wa Wananchi wa Jimbo la Konde, Makamu Mwenyekiti Mheshimiwa Panya Ali Abdalla, Mwakilishi wa Viti Maalum na Wajumbe wote wa Kamati hiyo kwa kuyapitia Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ya mwaka 2017/2018 na kukubali yawasilishwe katika kikao chako hiki kitukufu baada ya kuifanyia kazi miongozo waliyotupatia.

HALI YA SIASA

- 6.0 **Mheshimiwa Spika**, hivi sasa ni takriban mwaka mmoja tangu nchi yetu kufanya Uchaguzi Mkuu wa marudio tarehe 20 Machi 2016 ambapo Chama

Cha Mapinduzi kiliibuka na ushindi mkubwa. Ndani ya kipindi hicho Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar iliandaa Taarifa ya Uchaguzi Mkuu wa Zanzibar wa Machi, 2016 kama taratibu za uchaguzi za nchi yetu zinavyoelekeza na ilimkabidhi Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi mnamo tarehe 9 Febuari, 2017. Aidha, nakala za taarifa hizo tayari zimesambazwa kwa wadau wote wa uchaguzi pamoja na maktaba za taasisi za elimu ya juu. Naomba sana viongozi na wananchi waisome taarifa hiyo ili kuelewa kwa kina shughuli zote za uchaguzi huo na changamoto zilizojitokeza ili kwa pamoja tushirikiane katika kukabiliana na changamoto hizo.

7.0 **Mheshimiwa Spika**, tangu kumalizika kwa uchaguzi huo kumekuwa na taarifa za kupotosha zinazotolewa na baadhi ya viongozi wa chama cha siasa ambacho kilisusia uchaguzi huo kwamba ama uchaguzi huo utarejewa au mmoja wa viongozi wa chama hicho atakabidhiwa uongozi wa nchi.

8.0 **Mheshimiwa Spika**, nachukua nafasi hii kuisisitiza kuwa uchaguzi huo umekwisha na Dk. Ali Mohamed Shein ndiye Rais wa Zanzibar na panapo majaaaliwa yake Mwenyezi Mungu uchaguzi mwengine utakuwa mwaka 2020. Hivyo, Serikali iliyopo madarakani inaendelea kutekeleza majukumu yake ya kuwahudumia wananchi kama ilivyoelekezwa na Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya 2015 – 2020. Aidha, natoa wito kwa wananchi kuendeleza hali ya umoja, amani na utulivu iliyopo hivi sasa na tuendeleo kufanya shughuli zetu za uzalishaji mali na tuachane kabisa na “hadithi” hizo za alinacha zinazolenga kuturejesha nyuma katika kuwaletea wananchi maendeleo.

HALI YA UCHUMI WA ZANZIBAR

9.0 **Mheshimiwa Spika**, uchumi wa Zanzibar kwa mwaka 2016 umeendelea kuimarika ambapo ukuaji halisi ni asilimia 6.8 kutoka asilimia 6.5 ya

mwaka 2015. Hali hii ni tofauti na taswira inayojionesha kwa mwenendo wa ukuaji wa uchumi kwa nchi za Kusini mwa Jangwa la Sahara ambapo kasi ya ukuaji wa uchumi imeshuka na kufikia wastani wa asilimia 1.6 kwa mwaka 2016 kutoka wastani wa asilimia 3.4 ya mwaka 2015. Aidha, uchumi wa Kanda ya Afrika Mashariki kwa mwaka 2016 nao pia umekua kwa kasi ndogo ya wastani wa asilimia 2.7 kutoka asilimia 3.5 ya mwaka 2015.

- 10.0 **Mheshimiwa Spika**, hali hiyo ya ukuaji wa uchumi kwa nchi yetu imepelekea pia kuongezeka kwa Pato la Taifa kwa mwaka 2016 ambalo limeongezeka kufikia thamani ya Shilingi 2,628.4 bilioni ikilinganishwa na thamani ya Shilingi 2,309.5 bilioni mwaka 2015. Vile vile, wastani wa pato la mtu binafsi limeongezeka kufikia Shilingi 1,806,000 kutoka Shilingi 1,633,000 mwaka 2015. Kasi ya mfumko wa bei nayo imefikia wastani wa asilimia 6.7 mwaka 2016 kutoka asilimia 5.7 mwaka 2015 kutokana na mwenendo wa bei za bidhaa za chakula.

MALENGO MAKUU YA SERIKALI KWA MWAKA 2017/2018

- 11.0 **Mheshimiwa Spika**, Serikali bado inaendelea na utekelezaji wa Dira ya Maendeleo ya 2020 ikiwa katika kipindi cha miaka mitano ya mwisho. Aidha, hivi karibuni Serikali imeidhinisha awamu ya tatu ya Mkakati wa Kukuza Uchumi na Kupunguza Umasikini (MKUZA III). Hii inamaanisha kwamba malengo yetu bado yanadhamiria utekelezaji wa Mipango hiyo mikuu ambayo inalenga katika kukuza uchumi, kuimarisha huduma za jamii na kuimarisha demokrasia na utawala bora.
- 12.0 **Mheshimiwa Spika**, Serikali itaendelea kuweka mkazo katika kugharamia uendeshaji wake na kutoa huduma bora kwa wananchi kwa kutumia rasilimali zilizopo kwa umakini mkubwa na kuhakikisha kuwa matumizi yote yanaleta tija kwa umma. Katika kuwezesha azma hiyo, Serikali

itaongeze jitihada kubwa katika ukusanyaji na udhibiti wa uvujaji wa mapato katika maeneo yote.

- 13.0 **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2017/2018 maeneo muhimu yatakayopewa kipaumbele katika kutekeleza mpango wa maendeleo ni pamoja na kuimarisha ubora wa huduma za kijamii zikiwemo elimu, afya, makaazi na upatikanaji wa maji safi na salama. Kuimarisha miundombinu ya uingiaji nchini inayojumuisha bandari na viwanja vya ndege pamoja na kuimarisha miundombinu ya msingi ikiwemo barabara na nishati. Kushajiisha zaidi uwekezaji katika viwanda vidogo vidogo kwa kuongeza thamani bidhaa na ubora wa vifungashio, kuimarisha kilimo, kukuza uwezo wa wataalamu katika fani zenye upungufu mkubwa, kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi na kufanya tafiti zitakazosaidia kutoa maamuzi katika mipango ya maendeleo yetu.
- 14.0 **Mheshimiwa Spika,** Serikali tayari imeandaa Sera ya Mafuta na Gesi Asilia na Baraza hili Tukufu limeshatunga Sheria ya kusimamia masuala ya Mafuta na Gesi Asilia. Kutokana na kukamilika kwa hatua hizo, Serikali imeunda Taasisi ya kusimamia shughuli za Utafutaji na Uendelezaji wa Mafuta na Gesi Asilia (ZPRA) na Mkurugenzi Mwendeshaji (MD) wa Taasisi hiyo tayari ameshateuliwa. Hivi karibuni Serikali imekuwa katika utaratibu wa kufanya utafiti wa kubaini maeneo yenye muelekeo wa kuwepo rasilimali ya Mafuta na Gesi Asilia katika kitalu cha Pemba-Zanzibar kupitia kampuni za RAKGAS na BGP.
- 15.0 **Mheshimiwa Spika,** katika kuendelea na maandalizi ya kuingia kikamilifu katika sekta hiyo, Serikali kwa msaada wa Shirika la OfD la Norway, imeanza kuwajengea uwezo wataalamu wa ndani kwa kuwapatia mafunzo maalumu ambayo yatawawezesha kutekeleza kazi zao za kila siku katika sekta hii pamoja na kuwa na uwezo wa kutathmini rasilimali ya mafuta na

gesi iliyopo. Ni matumaini yetu kuwa sekta hii itasaidia sana kukuza uchumi wetu na pia kuongeza ajira kwa vijana wetu.

MASUALA MTAMBUKA

Mazingira

- 16.0 **Mheshimiwa Spika**, suala la utunzaji wa mazingira linaendelea kuwa na umuhimu katika ustawi wa maisha yetu hasa tukizingatia azma yetu ya kuwa na maendeleo endelevu. Mabadiliko ya Tabianchi bado yamekuwa yakileta athari kubwa katika jamii zetu ikiwemo mmong'onyoko wa fukwe za bahari na uingiaji wa maji ya bahari katika maeneo ya makaazi na kilimo. Serikali inaendelea kuchukua hatua madhubuti za kupunguza athari zinazotokana na hali hiyo ili maisha ya wananchi wetu yaendelee bila ya vikwazo. Bado tunaendelea kutoa wito kwa wananchi kuendelea kutunza mazingira yetu hasa misitu ya asili sambamba na kupanda miti kwa wingi maeneo ya wazi ikiwemo fukwe za bahari. Aidha, Serikali inasisitiza sana wananchi kuachana na tabia ya kuharibu mazingira kwa kukata miti ovyo na uchimbaji holela wa rasilimali zisizorejesheka ikiwemo mchanga, kifusi na mawe. Suala la kulinda mazingira siyo la Serikali peke yake bali ni la wananchi pia.

Athari za Mvua za Masika

- 17.0 **Mheshimiwa Spika**, nchi yetu imeshuhudia mvua kubwa za Masika ambazo zinaendelea hadi hivi sasa. Kutokana na hali hiyo, bado tunatakiwa kuendelea kuchukua tahadhari za kujikinga na madhara yanayoweza kujitokeza ikiwemo miripuko ya maradhi yanayosababishwa na uchafuzi wa maji tunayotumia ikiwemo matumbo ya kuharisha na kipindupindu.
- 18.0 **Mheshimiwa Spika**, itakumbukwa kwamba mwaka jana (2015/2016) nchi yetu ilikumbwa na maradhi ya kipindupindu ambapo jumla ya wagonjwa 4,330 walilazwa katika vituo 22 vya matibabu vilivyofunguliwa Unguja na Pemba. Wagonjwa 2,652 kati yao walilazwa Unguja na 1,678 walilazwa

Pemba. Ingawa mripuko huu uliathiri wilaya na mikoa yote ya Zanzibar, zaidi ya asilimia 75 ya wagonjwa wote walitoka Mkoa wa Mjini Maghribi Unguja na Mkoa wa Kaskazini Pemba. Tumshukuru Mwenyezi Mungu kwa kutuwezesha kukabiliana na hali hiyo na kufanikiwa kulimaliza gonjwa hilo kabisa. Tunawashukuru sana wataalamu wetu na wote walioshiriki katika operesheni ya kukabiliana na maradhi hayo.

19.0 **Mheshimiwa Spika**, wito wangu kwa wananchi ni kuendelea kufuata maelekezo yanayotolewa na wataalam wetu wa afya juu ya usafi wa mazingira ikiwemo kunawa mikono mara watokapo chooni na kabla ya kula, tuache tabia ya kutupa taka ovyo zikiwemo za kinyesi katika mazingira yetu tunayoishi pamoja na kuchemsha maji ya kunywa au kutia dawa. Kwa upande wa wafanyabiashara wa vyakula nao waendeleo kufuata masharti yaliyowekwa juu ya biashara zao kwa kuzingatia suala la usafi na ulinzi wa afya zetu ili kujikinga na maradhi.

20.0 **Mheshimiwa Spika**, usiku wa kuamkia tarehe 30 Aprili, 2017 tumeshuhudia mvua hizi zikileta athari kubwa kwa wananchi wenzetu wa Mkoa wa Kusini Pemba, hasa katika maeneo ya Chonga, Kilindi na Vitongoji kwa upande wa Wilaya ya Chakechake na Uweleni, Mbuyuni, Mwambe, Chumbageni na Ng'ombeni kwa Wilaya ya Mkoani ambao walikumbwa na mafuriko na maporomoko ya ardhi (land slide) na kusababisha nyumba nyingi kubomoka na nyengine kufukiwa na udongo. Tukio hilo pia lilisababisha kifo cha mtoto Rahika Ramadhan Mohamed wa Chanjaani Chakechake mwenye umri wa miaka 8 aliyefariki baada ya kuangukiwa na ukuta ulioboba maji wa Madrasa ya Qur-an. Nachukua nafasi hii kwa mara nyengine tena kwa niaba ya Serikali kutoa pole kwa wafiwa na wananchi wote waliopata maafa hayo na kuwataka kuwa na subira katika kipindi hiki kigumu. Serikali inafanya tathmini ya kina ili kubaini ukubwa wa athari iliyojitokeza pamoja na waathirika wa tukio hilo ili kuwasaidia wananchi hao kuweza kurudi katika hali ya maisha yao ya kawaida.

21.0 **Mheshimiwa Spika**, bado tunaendelea kuwataka wananchi kuepuka kujenga katika maeneo hatarishi ambayo mazingira yake yanaweza kuathiriwa na mabadiliko ya hali ya hewa hasa wakati mvua kubwa zinaponyesha kama vile mabondeni, kwenye njia za asili za maji na pembezoni mwa milima hasa kisiwani Pemba.

Masuala ya Watu Wenye Ulemavu

22.0 **Mheshimiwa Spika**, Serikali inaendelea kuchukua juhudi za dhati katika kuhakikisha kuwa Watu wenye Ulemavu wanapatiwa fursa na haki katika nchi yetu. Katika kutekeleza azma hiyo Serikali itahakikisha kwamba vitendo vya udhalilishaji wa Watu wenye Ulemavu katika jamii yetu vinatokomezwa ili wenzetu hawa waweze kuishi bila ya kubaguliwa na kudhalilishwa kwa namna yoyote ile. Aidha, Serikali inaendelea na juhudi za kuwadhibiti na kuwachukulia hatua wale wote wanaohusika na vitendo vya ubakaji, upigaji, kuwatelekeza na wanaowaita majina mabaya Watu wenye Ulemavu.

23.0 **Mheshimiwa Spika**, Serikali pia inaendelea na jitihada za kufuatilia kesi za udhalilishaji wa Watu wenye Ulemavu ili kuhakikisha kuwa kesi hizo zinapatiwa ufumbuzi pamoja na kupatikana kwa ushahidi wa kutosha juu ya udhalilishaji huo. Hivyo, naviagiza vyombo vya kusimamia haki na sheria kutimiza wajibu wao ikiwa ni pamoja na kuzishughulikia kesi kwa haraka na kuwapatia haki Watu wenye Ulemavu ili kulinda utu wao.

Hali ya Maambukizi ya Virusi vya UKIMWI

24.0 **Mheshimiwa Spika**, Tume ya UKIMWI imepewa jukumu la kuratibu muitiko wa taifa wa UKIMWI unaozimumuisha sekta zote. Muitiko wa Taifa wa UKIMWI kuanzia 2016 hadi 2020 unaimarishwa kwa kuhakikisha upatikanaji wa huduma za msingi kwa watu wote bila unyanyapaa ili kufikia malengo ya 90-90-90 ifikapo 2020 na kumaliza maambukizi mapya ya Virusi vya UKIMWI (VVU) ifikapo 2030. Tafsiri halisi ya malengo ya 90-

90-90 ni kwamba asilimia 90 ya watu walioambukizwa VVU wawe wanajitambua kuwa wanaishi na VVU, asilimia 90 ya wanaojitambua kuishi na VVU wawe wanatumia dawa za ARVs na asilimia 90 ya watu wanaotumia dawa hizo wawe na idadi ndogo ya VVU mwilini.

- 25.0 **Mheshimiwa Spika**, Serikali yetu ya Mapinduzi ya Zanzibar inajumuika na nchi nyengine duniani kuhakikisha kuwa malengo hayo yanafikiwa ili jamii ya Wazanzibari iweze kuishi bila ya madhara yatokanayo na maradhi haya.

Mapambano Dhidi ya Dawa za Kulevya

- 26.0 **Mheshimiwa Spika**, suala la uletaji, usambazaji na matumizi ya Dawa za Kulevya bado linaendelea kuwa ni tatizo sugu duniani kote ikiwemo Zanzibar na athari zake zimekuwa ni kubwa kwa vijana wetu na jamii kwa ujumla. Hali halisi ya athari ya dawa hizi inaonesha kwamba vijana ndio wanaoathirika zaidi na matumizi ya dawa hizo ambao ni nguvu kazi ya Taifa. Katika kupambana na changamoto hii Serikali kwa kushirikiana na wadau wote inaendelea kuchukua hatua za kudhibiti na kupunguza usafirishaji na usambazaji, matumizi na athari zinazotokana na dawa hizo. Aidha, nachukua fursa hii, kuvitaka vyombo vyote vinavyosimamia udhibiti wa dawa za kulevya kufanya kazi zao kwa uadilifu mkubwa zaidi ili kurahisisha utekelezaji wa mipango ya udhibiti na kutokomeza wa dawa hizo hapa nchini. Pia nawaomba wananchi wote katika maeneo yao kuwa na kamati za kupambana na dawa za kulevya na tusiwaonee aibu watu wanaofanya biashara hii katika maeneo yetu, tuwafichue na kuwaripoti katika vyombo husika.

MALENGO NA UTEKELEZAJI WA KAZI ZA KAWAIDA NA MIRADI YA MAENDELEO KWA KIPINDI CHA MIEZI TISA (JULAI-MACHI) 2016/2017

27.0 **Mheshimiwa Spika**, katika kipindi cha miezi tisa (Julai- Machi) cha mwaka wa fedha 2016/2017, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake imechukua juhudi kubwa katika kutekeleza malengo iliyojipangia katika Programu zake kama ifuatavyo:

OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS

1. Programu ya Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais (C011)

28.0 **Mheshimiwa Spika**, Katika mwaka wa fedha 2016/2017 Programu hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Ofisi imeratibu ziara mbili (2) za Kiserikali kwa Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais nje ya nchi katika nchi za India, China na Falme za Nchi za Kiarabu. Ziara ya nchini India ililenga kukuza na kuendeleza mashirikiano katika sekta ya kilimo cha mazao ya biashara na viungo; viwanda vidogo vidogo vya kusindika viungo, uwekezaji na mashirikiano katika sekta ya afya, Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais alitembelea Jimbo la Kerala, Chennai na mjini New Delhi. Pia, alikagua maeneo ya kilimo, viwanda vya mazao ya kilimo na vifungashio (packaging) pamoja na masoko ya bidhaa za kilimo. Vilevile, Mheshimiwa Makamu alitembelea Hospitali ya MIOT yenye mahusiano na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kupokea wagonjwa kutoka Zanzibar kwa ajili ya uchunguzi wa afya na matibabu. Mheshimiwa pia, alifanya ziara katika Kiwanda cha Matrekta cha Mahendra, kuangalia teknolojia ya umwagiliaji maji pamoja na kufanya mazungumzo na wafanyabiashara na wawekezaji wa India.

- ii. Lengo la ziara ya, Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais katika Falme za Nchi za Kiarabu ilikuwa ni kukuza mashirikiano baina ya Zanzibar na nchi hizo katika utafiti na uendelezaji wa Sekta ya Mafuta na Gesi, Uimarishaji wa usalama katika viwanja vya ndege na bandari na kutathmini maendeleo ya uazishwaji wa Ofisi mpya ya Mamlaka ya Usafirishaji Zanzibar.
- iii. Katika ziara ya China Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais ililenga kukuza na kuendeleza mashirikiano katika sekta ya miundombinu ikiwemo gati na uwanja wa ndege; uendelezaji wa mfumo wa e – government, e–health, na e–taxing. Uvuvi wa Bahari Kuu, na ukuzaji wa sekta ya utalii kwa kuimarisha ujenzi wa mahoteli ya kisasa Visiwani Zanzibar. Mheshimiwa Balozi Seif Ali Iddi alikutana na kufanya mazungumzo na Makamu wa Rais wa Benki ya Exim ya China; Uongozi wa Zhongxing Telecommunication Equipment (ZTE), Uongozi wa AVIC International Real Estate Limited, Uongozi wa Thermal Bulloon Endomentrial Ablator – China; Beijing Construction Company, Kampuni ya Uvuvi China, China Harbour Construction na Beijing Construction Engineering Group.
- iv. Ofisi imeratibu ziara 21 za ndani ya nchi (Unguja, Pemba na Tanzania Bara) za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais.
- v. Vikao ishirini na nane (28) vimefanyika vya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais na Mabalazi/Wageni Mashuhuri kwa ajili ya kuimarisha mahusiano ya kidiplomasia na kibiashara baina ya Zanzibar na nchi, taasisi na mashirika wanayotoka. Aidha, Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais Aidha, Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais alikutana na Mabalazi wapya 14 wanaoiwakilisha Tanzania katika nchi ya Kenya, Uganda, Sudan, China, Korea ya Kusini, Ubelgiji, Qatar, Ufaransa, Uswiss, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo, Brazil, Italia, Uturuki na Oman.

- vi. Ofisi imeendelea kushughulikia malalamiko, kero na migogoro ya wananchi yanayohusu masuala ya ardhi, nyumba, fidia na kesi za maeneo ya uwekezaji. Jumla ya malalamiko 53 yamepokelewa na kuwasilishwa kwa taasisi zinazohusika na masuala hayo yanayolalamikiwa ili kupatiwa ufumbuzi. Ofisi inaendelea kufuatilia utatuzi wa malalamiko hayo. Miongoni mwa malalamiko hayo 28 yamepatiwa ufumbuzi na Ofisi inaendelea na kufuatilia hatua zinazochukuliwa katika kuyapatia ufumbuzi malamiko yaliyobakia.
- vii. Ofisi imefanya matengenezo ya kawaida katika nyumba za makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais za Mazizini Unguja na Dodoma. Matengenezo hayo yalikusisha uzibaji wa nyufa katika nyumba kuu, marekebisho ya vifaa vya umeme, matengenezo ya jiko na upakaji wa rangi. Aidha, matengenezo makubwa yamefanyika katika makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Dar es Salaam. Pia, Ofisi imezipatia samani mpya nyumba za makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais zilizopo Mazizini Unguja na Dar es Salaam.
- viii. Ofisi imeendelea kuratibu utekelezaji wa ahadi za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais katika kusaidia shughuli za maendeleo ya wananchi zikiwemo madawati katika Skuli za Fujoni, Mangapwani, Kitope na Mahonda kuipatia mashine ya uchapishaji (Photocopy machine) na Kompyuta katika Skuli za Sekondari ya Kitope, Mahonda, Kiomba Mvua na Fujoni. Ujengaji na uingizaji wa vifaa katika maabara katika skuli za Fujoni na Kitope. Ujenzi wa Banda la Skuli ya Mahonda na Skuli ya Maandalizi ya KiombaMvua. Kuchangia Jumuiya ya Siti Binti Saad, ZANAB, Ushirika wa Wafuga Mbuzi wa Mangapwani na Wananchi wa Katavi waliopatwa na Maafa. Vilevile, kuchangia viyoyozi (AC) katika chumba cha wagonjwa mahututi (ICU) cha Hospitali ya Mnazi Mmoja na fedha taslim Shilingi 45,000,000.00 zilizotolewa kwa wananchi mbali mbali za kusaidia huduma za kijamii.

2. Programu ya Uratibu wa Shughuli za Serikali (CO12)

29.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kupitia Programu hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i) Ofisi kupitia Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa imeratibu na kutoa misaada ya kibinaadamu kwa waathirika wa majanga/maafa yaliyotokea ambapo jumla ya wananchi wanne (4) Unguja na kumi (10) Pemba wamepatiwa misaada hiyo.
- ii) Ofisi imeendelea na ujenzi wa Kituo cha Huduma za Mawasiliano ya Dharura za Kimaafa (Emergency Operation Centre) kilichopo Maruhubi.
- iii) Ofisi imefanya tathmini ya hali ya maafa na kutoa mafunzo ya kukabiliana na maafa katika shehia 50 (40 Unguja na 10 Pemba). Aidha jumla ya vipindi 18 vya redio na televisheni vinavyoeleimisha masuala ya kukabiliana na maafa vimerushwa hewani kupitia Shirika la Habari la Zanzibar (ZBC) na redio jamii za Mtegani Makunduchi na Tumbatu.
- iv) Ofisi imeratibu ushiriki wa viongozi na wananchi wa Zanzibar katika Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 55 ya Uhuru wa Tanzania Bara zilizofanyika Dar es Salaam, tarehe 9 Disemba, 2016. Aidha, Ofisi ilifanikisha ushiriki wa viongozi na watendaji katika maadhimisho ya Siku ya Mashujaa ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania yaliyofanyika mjini Dodoma.
- v) Ofisi imeratibu na kusimamia Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 53 ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kusimamia shughuli zote

zilizopangwa kutekelezwa katika maadhimisho hayo. Miongoni mwa shughuli hizo ni uwekaji wa mawe ya msingi na ufunguzi wa miradi ya maendeleo katika Wilaya zote za Zanzibar, urushaji wa fashifashi na kilele cha Sherehe katika Uwanja wa Amaan. Katika Sherehe za Miaka 53 ya Mapinduzi ya Zanzibar jumla ya miradi 19 iliwekewa mawe ya msingi na miradi 32 ilifunguliwa.

- vi) Ofisi imeratibu Maadhimisho ya Siku ya Mashujaa Zanzibar (Karume Day) ambapo viongozi na wananchi walisoma Hitma na Dua ya kumuomba Rais wa Kwanza wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Kwanza wa Baraza la Mapinduzi Marehemu Sheikh Abeid Amani Karume pamoja na waasisi na viongozi wengine wa Zanzibar waliotangulia mbele ya haki.
- vii) Ofisi imekusanya taarifa za utekelezaji ya miezi kumi na nane (18) ya Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2015-2020 kutoka Wizara na taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.
- viii) Ofisi imeendelea kuratibu utekelezaji wa Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo kwa kufuatilia marejesho ya matumizi ya fedha za mwaka 2015/2016 pamoja na kufuatilia miradi iliyotekelezwa kupitia fedha za Mfuko huo. Ofisi pia imetoa mafunzo juu ya sheria na uendeshaji wa Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo kwa wajumbe wa kamati zote za Mfuko huo wakiwemo Wakurugenzi wa Halmashauri zote za Zanzibar ambao pia ni makatibu wa kamati hizo. Vile vile, Ofisi imesimamia malipo kwa kipindi cha Julai – Machi cha mwaka 2016/2017 kwa Majimbo 46 ya Unguja na Pemba.
- ix) Ofisi inaendelea na uimarishaji wa tovuti ya Serikali kwa kutoa habari za maendeleo ya kijamii na kiuchumi pamoja na kuendelea kuziunganisha Taasisi za Serikali katika tovuti hiyo.

- x) Ofisi imeratibu utoaji wa vibali 61 kwa watafiti kwa ajili ya kufanya tafiti zilihusu maeneo ya mazingira, ustawi wa jamii, elimu, historia, maji, ardhi, utalii, uvuvi, vyombo vya habari pamoja na uchumi. Ofisi pia imeratibu kikao cha Kamati ya Kisekta ya Utafiti ya Zanzibar ambacho kilijadili kwa upana mwenendo wa shughuli za utafiti na kupitia maombi mapya ya utafiti yaliyowasilishwa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais.
- xi) Ofisi imeratibu na kushiriki katika vikao vya masuala ya muungano ikiwemo Kikao cha Mawaziri wa SMZ na SMT na Kikao cha Kamati ya Pamoja ya SMZ na SMT. Aidha, Ofisi imeratibu na kushiriki vikao kumi (10) vya mashirikiano baina ya Wizara za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar (SMZ) na Wizara za Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania (SMT).
- xii) Ofisi imeshiriki katika vikao 18 vya Wizara, Taasisi na Mashirika ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Ofisi za Kibalozi za nchi za nje au Mashirika ya Kikanda na Kimataifa.
- xiii) Ofisi imeratibu vikao Tisa (9) vya kujadili masuala ya muungano ambavyo vilianza na ngazi ya Wataalamu (Sekretarieti ya Kamati ya Pamoja ya SMZ na SMT), Makatibu Wakuu wa SMZ na SMT, Mawaziri wa SMZ na SMT pamoja na kikao kimoja cha Kamati ya Pamoja ya SMZ na SMT kinachoongozwa na Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.
- xiv) Ofisi imesimamia Programu ya TASAF III ambapo malipo kwa kaya masikini yamefanyika katika shehia 204 (126 Unguja na Pemba 78) na jumla ya Shilingi **5,052,368,000** zimelipwa kwa wastani wa kaya masikini 32,700. Aidha, jumla ya Shilingi **397,412,400** zimelipwa

kwa Kaya 11,682 katika utekelezaji wa Miradi ya Ajira za Muda kwa Walengwa kupitia Programu hiyo.

- xv) Katika kusimamia miradi ya Muungano, Ofisi imefanya ziara ya kutembelea miradi ya Muungano iliyopo Zanzibar ili kuona utekelezaji wa miradi hiyo na changamoto zinazojitokeza ili kuchukua hatua zinazostahiki. Baadhi ya miradi hiyo ni Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini wa Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF III), Mradi wa Kutengeneza Vitambulisho vya Taifa (NIDA), Mradi wa Kuimarisha Huduma za Mifugo (ASDPL), na Mradi wa Kuimarisha Miundombinu ya Masoko, Kuongeza Thamani na Huduma za Fedha Vijijini (MIVARF).
- xvi) Ofisi imeendelea kuratibu shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar huko Dar es Salaam kwa kuhudhuria mikutano/vikao 45 vya majadiliano na mashirikiano baina ya Wizara na Taasisi za SMZ na SMT na Taasisi nyengine za Kibalozi na Washirika wa Maendeleo huko Dar es Salaam.
- xvii) Ofisi imeendelea kuratibu shughuli za SMZ Dar es Salaam kwa kuhudhuria mikutano/vikao 45 vya majadiliano na mashirikiano baina ya Wizara na Taasisi za SMZ na SMT na Taasisi nyengine za Kibalozi na Washirika wa Maendeleo huko Dar es Salaam.
- xviii) Ofisi imeratibu vikao vitatu (3) vya Baraza la Taifa la Watu wenye Ulemavu na vikao vitatu vya maafisa waratibu wa masuala ya Watu wenye Ulemavu wa wizara kwa lengo la kujadili changamoto na maendeleo ya Watu wenye Ulemavu.
- xix) Ofisi imeratibu Mafunzo kwa vikundi 14 vya Watu wenye Ulemavu katika azma ya Serikali ya kuvijengea uwezo vikundi hivyo ili viweze kuzalisha kwa tija kuweka misingi imara ya kujiari wenyewe. Aidha,

wajasiriamali wenye ulemavu wameshiriki katika maonesho ya kibiashara ili kuwajengea uwezo wa kujiamini katika kuzalisha bidhaa bora na kuzitafutia masoko ya ndani na nje ya nchi.

- xx) Jumuiya tano (5) za Watu wenye Ulemavu zimepatiwa ruzuku ili ziweze kusaidia katika shughuli zao za kiutendaji.
- xxi) Ofisi imefuatilia kesi sita (6) za udhalilishaji wa Watu wenye Ulemavu zilizoripotiwa katika maeneo mbali mbali ya Unguja (5) na Pemba (1) ambazo tayari zimeshapatiwa ufumbuzi.
- xxii) Ofisi imewapatia Watu wenye Ulemavu wa Unguja na Pemba visaidizi 234 vikiwemo, fimbo nyeupe, mafuta ya kulainisha ngozi (lotion) na viti vya magurudumu mawili.
- xxiii) Ofisi pia imeendelea kukuza uelewa wa jamii juu ya masuala ya watu wenye ulemavu kwa kurusha vipindi 22 (20 radio na 2 TV) na igizo moja “Talk show” na pamoja na kuendesha mikutano ya uhamasishaji kwa makundi mbali mbali ya kijamii.

3. Programu ya Usimamizi wa Shughuli za Upigaji Chapa (C013)

30.0 **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Programu hii imetekeleza yafuatayo:-

Ofisi kupitia Wakala wa Serikali wa Uchapaji imeendelea kutoa huduma za uchapaji kwa kazi zote zilizowasilishwa na Wizara/Taasisi za Serikali na watu binafsi. Miongoni mwa kazi hizo ni Hansard za Baraza la Wawakilishi, Miswada ya Sheria, majarida, mabango ya matangazo, vitabu vya risiti, kalenda za ukutani na za mezani na “Cash books” na “Log books”.

4. Programu ya Mipango na Utawala (C014)

31.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Programu hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Ofisi imesimamia shughuli za uendeshaji wa Ofisi za kila siku kwa kufanya malipo ya huduma za kiofisi na uendeshaji, kuimarisha huduma za usafiri za ofisi kwa kufanya matengenezo ya vipando (gari na vespa). Vilevile, Ofisi imelifanyia matengenezo jengo la Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais, Vuga ikiwa ni pamoja na kulipaka rangi. Aidha, Ofisi ilitoa mafunzo ya matumizi ya vifaa vya uzimaji moto na kuweka vifaa vya huduma ya kwanza (first aid kit) kwa ajili ya dharura.
- ii. Ofisi imeratibu na kuandaa makisio ya mishahara na maposho ya watumishi pamoja na Mpango wa Rasilimali Watu wa miaka mitano (5) kuanzia mwaka wa fedha 2017/2018 hadi 2021/2022. Vilevile, Ofisi imefanya malipo ya baada ya saa za kazi, posho la kukaimu kwa wafanyakazi waliostahiki. Ofisi pia imewalipia wafanyakazi ishirini na mbili (22) ada na gharama nyengine za masomo ya muda mrefu.
- iii. Ofisi kupitia Kitengo kinachosimamia Programu za Kukabiliana na Malaria, UKIMWI na Kifua Kikuu Zanzibar zinazofadhiliwa na Mfuko wa Dunia (ZGFCCM) imeendesha vikao vitatu vya kawaida vya robo mwaka na vikao 4 vya dharura vya Kamati vilivyojadili utekelezaji wa shughuli za mfuko huo na kuandaa maombi ya fedha ya mwaka 2018 – 2020 kwa miradi ya Malaria, UKIMWI na Kifua Kikuu. ZGFCCM pia imepitisha Mpango Kazi na bajeti yake ya miaka mitatu (2017 – 2019).
- iv. Ofisi imeandaa taarifa za utekelezaji wa miradi ya maendeleo ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais za kila mwezi pamoja na taarifa za utekelezaji wa

kazi za kawaida na miradi ya maendeleo kwa kila kipindi cha robo mwaka 2016/2017 pamoja na kutayarisha bajeti ya mwaka 2017/2018.

- v. Ofisi imefanya ziara ya ufuatiliaji na tathmini kwa miradi ya maendeleo inayotekelezwa na idara na taasisi za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Katika ziara hiyo Mradi wa Kujenga Uwezo wa Kukabiliana na Maafa, Programu ya TASAF III, Mradi wa Afya ya Uzazi Mradi wa Kupunguza Madhara Yatokanayo na Matumizi ya Dawa za Kulevya na Miradi ya Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo ilikaguliwa na kuona hatua zilizofikiwa za utekelezaji wake ikiwemo mafanikio na changamoto zinazoikabili.

BARAZA LA WAWAKILISHI

Programu 1: *Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali (CO21)*

Programu 2: *Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi (CO22)*

32.0 Mheshimiwa Spika,

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Baraza la Wawakilishi kupitia Programu hizi limetekeleza yafuatayo:-

- i. Afisi ya Baraza la Wawakilishi imeratibu kazi za Kamati zote saba za Kudumu ambapo kamati hizo zilizipitia Taasisi mbali mbali za Serikali na kuwasilisha ripoti zao katika Mkutano wa Tano wa Baraza hili uliofanyika mwezi wa Februari, 2017.
- ii. Baraza la Wawakilishi lilikuwa mwenyeji wa Mkutano wa Bunge la Afrika ya Mashariki (East African Legislature Assembly- EALA) uliofanyika kuanzia tarehe 10/10/2016 hadi tarehe 20/10/2016. Mkutano huo

ulipata baraka ya kuhutubiwa na Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Ali Mohamed Shein.

- iii. Afisi ya Baraza la Wawakilishi iliratibu Mikutano minne (4) ya Baraza la Wawakilishi ambapo katika mikutano hiyo jumla ya Miswada kumi na tano (15), Hoja za Wajumbe nne (4) pamoja na ombi la wananchi (Petition) moja (1) iliwasilishwa. Aidha, jumla ya maswali 274 ya msingi na 676 ya nyongeza yaliulizwa na kujibiwa.
- iv. Afisi ya Baraza iliratibu ziara na mikutano ya viongozi wa Baraza katika Nchi za Mauritius, Cuba na Iran ambazo Mheshimiwa Spika aliongoza ujumbe wa baadhi ya Wajumbe wa Baraza na watendaji katika ziara na mikutano hiyo. Miongoni mwa mikutano hiyo ni Mkutano wa Kamati Tendaji ya Umoja wa Jumuiya ya Mabunge (CPA) Kanda ya Afrika uliofanyika Dar-es-Salaam, Tanzania. Mkutano ambao ulijumuisha na mikutano mengine kama vile Jumuiya ya Umoja wa Makatibu Mezani (SoCAT) uliohudhuriwa na Katibu wa Baraza.

TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR

Programu 1: Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi

Programu 2: Usimamizi wa Kazi za Utawala za Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar

- 33.0 **Mheshimiwa Spika**, hadi Mwezi wa Machi mwaka wa fedha 2016/2017, Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar ilitekeleza Programu hizo kama ifuatavyo:-

- i. Katika kuendeleza Daftari la Kudumu la Wapiga Kura Ofisi kupitia Tume ya Uchaguzi imeshughulikia mashauri 1,522 juu ya masuala ya wapiga kura ambapo miongoni mwao 298 ni maombi yanayohusu shahada zilizopotea, 335 ni masuala juu ya uhamisho wa wapiga kura, 290 ni masuala yanayohusu masahihisho ya taarifa za wapiga kura na mashauri 599 yanayohusu uchukuaji wa shahada za kupigia kura.
- ii. Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar iliendesha Uchaguzi Mdogo katika Wadi ya Ndongoni tarehe 18/2/2017 ili kujaza nafasi iliyoachwa wazi kutokana na kifo cha aliyekuwa Diwani wa Wadi hiyo, Mheshimiwa Juma Ali Kombo. Jumla ya Shehia tatu zilihusika katika uchaguzi huo ambazo ni Ndongoni, Weshia na Michungwani. Vyama viwili vya CCM na ADC vilishiriki katika uchaguzi huo ambapo mgombea wa CCM alishinda katika uchaguzi huo kwa asilimia 94.7.
- iii. Tume ya Uchaguzi imefanya mapitio ya Daftari la Kudumu la Wapiga kura ambapo jumla ya wapiga kura 6,743 kutoka Wilaya zote za Unguja na Pemba waliopoteza sifa ya kupiga kura wameondolewa katika daftari hilo.
- iv. Tume ya Uchaguzi imewasilisha Ripoti ya Uchaguzi Mkuu wa Zanzibar wa Oktoba 2015 na Uchaguzi wa Marudio wa Machi 2016 kwa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi. Jumla ya nakala elfu moja na mia moja (1,100) za ripoti hiyo zilichapishwa na kusambazwa kwa wadau wa uchaguzi wakiwemo Taasisi za Serikali na zisizokuwa za Serikali na maktaba za Taasisi za Elimu ya Juu za Zanzibar.
- v. Tume ya Uchaguzi imeendelea kutoa elimu ya wapiga kura katika ngazi ya shehia ambapo jumla masheha na Wajumbe wa Baraza la Masheha wa shehia 132 sawa na asilimia 34 za Unguja na Pemba wamepatiwa elimu hiyo.

- vi. Ofisi imewapatia mafunzo wafanyakazi watatu (3) katika ngazi ya Shahada ya Kwanza na ya Pili ili kuleta ufanisi katika kazi.

TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA

Programu 1: Udhibiti wa Dawa za Kulevya

Programu 2: Uendeshaji na Uratibu wa Tume ya Dawa za Kulevya

34.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya Zanzibar ilitekeleza Programu hizo kama ifuatavyo:-

- i. Kutoa mafunzo juu ya udhibiti wa dawa za kulevya kwa wadau katika shehia zenye bandari rasmi na zisizo rasmi juu ya kuweka wazi mbinu mbalimbali zinazotumiwa na wahalifu katika kupitisha dawa za kulevya. Jumla ya shehia 94 zenye bandari rasmi na zisizo rasmi zilipatiwa mafunzo hayo ambayo yalikusisha washiriki 186.
- ii. Kufanya mkutano minne (4) ya Kamati ya Kitaalamu ambayo iliweka na kupanga mikakati ya udhibiti wa dawa za kulevya pamoja na uimarishaji wa kinga dhidi ya matumizi ya dawa za kulevya.
- iii. Kuzisaidia Nyumba za Upataji nafuu (Sober Houses) ambapo jumla ya nyumba tisa (9) zimepatiwa ruzuku kwa lengo la kuzijengea mazingira bora ya kazi ili ziweze kukabiliana na changamoto zake.
- iv. Ofisi kupitia Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti Dawa za Kulevya imeendelea kutoa elimu kwa jamii juu ya athari za Dawa za Kulevya ambapo jumla ya vipindi 10 vya redio na vitatu (3) vya TV vilirushwa hewani, kufanya ziara za utoaji taaluma katika Skuli 53 ambapo jumla ya

wanafunzi 5,321 (Wanawake 2,834 na Wanaume 2,487) walipatiwa taaluma hiyo . Pia ziara kama hizo zimefanyika katika Shehia 36 za Unguja na Pemba.

- v. Ofisi kupitia Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya ilifanya mkutano maalum na wazazi wa vijana walioathirika na dawa za kulevya (Family therapy) katika Skuli ya Fujoni. Lengo ni kuwakutanisha wanaotumia na walioacha kutumia dawa za kulevya, wazazi, walimu na viongozi wa Shehia ili kuwasaidia vijana hao waweze kujiunga na nyumba za marekebisho ya tabia.

TUME YA UKIMWI ZANZIBAR

Programu 1: Kuratibu Muitiko wa Taifa wa UKIMWI(C051)

Programu 2: Utawala na Uendeshaji wa Tume ya UKIMWI(C052)

35.0 **Mheshimiwa Spika**, kazi za Programu hizi zimetetelezwa na Tume ya UKIMWI kama ifuatavyo:-

- i. Ofisi kupitia Tume ya UKIMWI imeandaa mpango wa utekelezaji wa Mkakati wa Tatu wa Taifa wa UKIMWI, Mkakati wa Makundi maalum na mpango wake wa utekelezaji (Action Plan), Programu ya Mipira ya Kinga (condom programming), Muongozo wa UKIMWI kwa Muitiko wa Jamii (HIV Guidelines for Community Response) na Mpango wa UKIMWI wa Vijana.
- ii. Ofisi imewapa mafunzo ya uelimishaji rika vijana 60 wenye umri baina ya miaka 10-24 juu ya masuala ya UKIMWI na afya ya uzazi ili wawafundishe vijana wenzao katika shehia 12 zilizoko Wilaya za Kaskazini A, Unguja na Micheweni Pemba. Vijana hao waliweza

kuwafikia vijana wenzao 2,374 ambapo Unguja ni 910 na Pemba 1,464 wakiwemo wanawake 1,040 na wanaume 1,334.

- iii. Ofisi ilitoa mafunzo kwa wadau 213 juu ya ukondoeshaji wa masuala ya UKIMWI na afya ya uzazi katika shughuli zao za kila siku. Jumla ya wafanyakazi 52 wa sekta za Serikali, 31 wa asasi za kiraia na viongozi wa dini 130 walipata mafunzo hayo.
- iv. Ofisi imeendelea kuratibu programu za makundi maalum ambapo jumla ya watu 1,100 walifikiwa kwa kupatiwa huduma mbali mbali za kinga ikiwemo elimu juu ya UKIMWI na maradhi ya kujamiiana, upatikanaji wa huduma za afya, kuhamasishwa kupima VVU na kuzitumia huduma za tiba kwa wanaoishi na VVU.
- v. Ofisi ilisambaza vipeperushi 3,000 na kurusha hewani vipindi 84 vinavyohamasisha masuala ya UKIMWI na afya ya uzazi vilivyorushwa katika redio 4 za jamii (Tumbatu, Makunduchi, Micheweni na Mkanyageni) na ZBC, Hits FM na Zenji FM.
- vi. Tume ya UKIMWI imefanya ufuatiliaji kwa taasisi za Serikali na zisizo za Serikali kwa ajili ya kupata taarifa za utekelezaji wa shughuli zao kwa kipindi cha mwaka mmoja (Januari hadi Disemba, 2016) ili kupima utekelezaji wa muitiko wa Taifa dhidi ya UKIMWI na kuandaa ripoti ya pamoja itakayoonyesha hatua zinazochukuliwa na wadau hao katika mapambano dhidi ya UKIMWI.
- vii. Ofisi ilitoa mafunzo ya Sheria Nam. 18 ya Kukinga na Kusimamia Masuala ya UKIMWI ya mwaka 2013 kwa washiriki 163 wakiwemo wataalamu wa afya 55, viongozi wa dini 25, wawakilishi wa sekta za serikali 43 na wasaidizi wa sheria 40. Mafunzo hayo yalitolewa kwa kushirikiana na Kituo cha Huduma za Sheria Zanzibar. Aidha, Ofisi

imewapa mafunzo wafanyakazi 25 wa vituo 7 vya huduma za tiba na vituo rafiki juu ya ujumuishaji wa huduma za UKIMWI na afya ya uzazi katika vituo vyao.

- viii. Ofisi imefanya mikutano 8 ya kuratibu muitiko wa UKIMWI kwa sekta za Serikali, asasi za kiraia, taasisi za kidini na taasisi zinazofanya kazi na makundi maalum.

UTEKELEZAJI KIFEDHA

36.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kupitia Programu zake 12 na Programu Ndogo 24 iliidhinishiwa kutumia jumla ya **Shilingi 26,142,549,000** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2017 imetumia Shilingi **16,934,374,410** ambazo ni sawa na asilimia **65**. Ofisi pia iliidhimishiwa jumla ya **Shilingi 9,849,526,000** kwa kazi za Maendeleo na hadi kufika Machi 2017 imetipatiwa **Shilingi 7,472,505,100** ambazo ni sawa na asilimia **76** (*Angalia Kiambatanisho Nam. 1 na 2*).

37.0 **Mheshimiwa Spika**, Ofisi vilevile imekusanya **Shilingi 546,950,772** ambayo ni asilimia **68** ya **Shilingi 806,126,000** ilizopangiwa kwa mwaka wa fedha 2016/2017 (*Angalia Kiambatanisho nam.3*).

BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

38.0 **Mheshimiwa Spika**, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais pamoja na taasisi zake kwa mwaka 2017/2018 itaendelea kusimamia na kutekeleza programu kuu kumi na mbili (12) na programu ndogo ishirini na nne (24). Kupitia Programu hizo, Ofisi imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

Programu ya kwanza: Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais (C011)

39.0 **Mheshimiwa Spika**, lengo la Program hii ni kuimarisha utendaji wa kazi kwa Ofisi ya Faragha ya Makamu wa Pili wa Rais. Matarajio ya muda mrefu ni kuimarika kwa Ofisi hii na kutoa huduma bora kwa Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais.

40.0 **Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2017/2018, Ofisi kupitia Programu ya Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais imepanga kufanya yafuatayo:

- a) Kuratibu ziara 40 za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais za ndani ya nchi na ziara mbili (2) za nje ya nchi;
- b) Kuimarisha mashirikiano na mahusiano mema ya Kitaifa na Kimataifa kwa kukutana na Mabalazi pamoja na Wageni Mashuhuri;
- c) Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa ahadi za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais zinazolenga kuleta maendeleo katika jamii;
- d) Kuyafanyia kazi malalamiko, migogoro na kero za wananchi kwa kushirikiana na taasisi husika;
- e) Kufanya matengenezo makubwa katika makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais yalioko Dodoma na kufanya matengenezo ya kawaida katika makaazi ya Dar-es-Salaam na Zanzibar;
- f) Kuendelea kuwapatia mafunzo wafanyakazi sita (6) wa Ofisi ya Faragha kwa kiwango cha Stashahada na Cheti pamoja na kuwapatia stahiki za likizo wafanyakazi.

Programu ya Pili: Uratibu wa shughuli za Serikali (C012)

41.0 **Mheshimiwa Spika**, programu hii lengo lake kubwa ni kuweka mfumo imara na endelevu kwa Uratibu wa Shughuli za Serikali, ambapo matarajio ya muda mrefu ni kutoa huduma bora za Serikali kwa jamii.

Programu hii ina programu ndogo tano ambazo ni: -

- i. Kukabiliana na Maafa
- ii. Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa
- iii. Shughuli za SMZ, SMT, Utafiti na Masuala ya Muungano.
- iv. Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar Dar es Salaam
- v. Usimamizi wa masuala ya Watu wenye Ulemavu

Programu ndogo C0121 Kukabiliana na Maafa

42.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Kukabiliana na Maafa ina lengo la kujenga uhimili wa jamii katika kukabiliana na maafa kabla na baada ya kutokea. Huduma ambazo zinazotarajiwa kutolewa ni Uratibu wa shughuli za Kukabiliana na Maafa ikiwemo kutoa mafunzo kwa jamii, kuwahudumia waathirika wa majanga na maafa pamoja na kuandaa na kutoa miongozo inayosimamia utekelezaji wa kazi za maafa.

43.0 **Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2017/2018, Programu ndogo (C0121) imepanga kufanya yafuatayo:

- a) Kuanzisha Mfumo wa Tahadhari za Mapema pamoja na kuimarisha Mfumo wa Mawasiliano Wakati wa Dharura;
- b) Kutayarisha na kurusha vipindi vya Redio 20 na Televisheni 12 vya kujiandaa na kukabiliana na maafa;
- c) Kununua vifaa vya huduma za kibinadamu Unguja na Pemba;
- d) Kuainisha maeneo yaliyo katika hatari ya kukumbwa na majanga/ maafa baharini na nchi kavu;

- e) Kuratibu shughuli za uokozi na utoaji wa huduma za kibinadamu;
- f) Kufanya tathmini kwa jamii juu ya uelewa wa masuala mbali mbali ya kukabiliana na maafa;
- g) Kuandaa midahalo na makongamano kwa wanafunzi wa Skuli za Sekondari na Vyuho Vikuu kwa lengo la kuwajengea uwezo wa kukabiliana na maafa;
- h) Kufanya ukaguzi wa majengo yanayotoa huduma kwa jamii juu ya uzingatiaji wa kujikinga na kukabiliana na majanga/maafa;
- i) Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na mfupi wafanyakazi wawili (2) wa Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa.

Programu ndogo C0122: Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa

44.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa ina lengo la kuwa na sherehe zenye hadhi na kuwaenzi Viongozi Wakuu wa Kitaifa. Huduma ambazo zinatarajiwa kutolewa ni uratibu wa shughuli za sherehe na maadhimisho ya kitaifa pamoja na kuwaenzi viongozi wa kitaifa.

45.0 **Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2017/2018, Programu ndogo (C0122) imepanga kufanya yafuatayo:

- a) Kuandaa mazingira mazuri ya Ofisi na utendaji kazi kwa kununua vitendea kazi na kuendelea kulipia gharama za masomo kwa wafanyakazi watatu (3);
- b) Kuratibu Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 54 ya Mapinduzi Matukufu ya Zanzibar;
- c) Kuratibu Hitma na Dua ya Marehemu Sheikh Abeid Amani Karume pamoja na viongozi wengine waliotangulia mbele ya haki;

- d) Kuratibu ushiriki wa viongozi na wananchi wa Zanzibar katika maadhimisho na sherehe za kitaifa zitakazofanyika nje ya Zanzibar;
- e) Kuliyaifanyia matengenezo eneo lililopo kaburi la Marehemu Sheikh Abeid Amani Karume lililopo Kisiwandui na eneo lililopo kaburi la Marehemu Dk. Omar Ali Juma lililopo Wawi, Pemba;
- f) Kuendelea kuchangia katika mapato ya Serikali kwa ukodishaji wa vifaa vya sherehe.

Programu ndogo (C0123): Shughuli za SMZ, SMT, Utafiti na Masuala ya Muungano.

46.0 **Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2017/2018 Programu ndogo ya Uratibu wa Shughuli za SMZ, SMT, Utafiti na Masuala ya Muungano (C0123) imepanga kufanya yafuatayo:-

- a) Kuendelea kuratibu utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya Chama Tawala (CCM) ya 2015 – 2020;
- b) Kuratibu shughuli za Muungano na Miradi ya Muungano ndani ya Zanzibar;
- c) Kuratibu vikao vya Mashirikiano kati ya Wizara na Taasisi za SMZ na SMT;
- d) Kuratibu shughuli za utafiti nchini;
- e) Kuratibu, kusimamia na kuendesha Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo;
- f) Kuratibu shughuli za Serikali katika ngazi za Taifa, Mikoa na Wilaya ikiwemo uratibu na ufuatiliaji wa utekelezaji wa ahadi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa na kusaidia kuyatafutia ufumbuzi malalamiko ya wananchi;

- g) Kusimamia uendeshaji wa Mfuko wa Maendeleo ya Jamii Zanzibar kupitia Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini (TASAF III);
- h) Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na mfupi wafanyakazi watatu (3) wa Idara.

Programu Ndogo CO124: Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, Dar es Salaam

47.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar Dar es Salaam ina lengo la kuimarisha utoaji wa huduma kwa taasisi za SMZ kwa upande wa Tanzania Bara pamoja na kukuza na kuimarisha ushirikiano kati ya Taasisi/Wizara za SMZ na SMT, Washirika wa Maendeleo, Ofisi za Kibalozi na asasi nyengine za kimataifa.

48.0 **Mheshimiwa Spika**, Kwa mwaka wa fedha 2017/2018, Ofisi kupitia Programu ndogo CO124 imepanga kufanya yafuatayo:-

- a) Kuratibu utekelezaji wa shughuli za SMZ zilizopangwa kufanyika Tanzania Bara ikiwa ni pamoja na kuziwakilisha Taasisi na Wizara za SMZ katika mikutano na vikao na kuratibu na kushiriki ziara za Wizara na Taasisi za SMZ Tanzania Bara;
- b) Kuratibu mashirikiano baina ya Wizara/Taasisi za SMZ na SMT, Ofisi za Kibalozi na Taasisi za Kimataifa;
- c) Kuweka mazingira mazuri ya kazi za ofisi kwa kuhakikisha upatikanaji wa maslahi ya wafanyakazi, vifaa na huduma muhimu za kiofisi;
- d) Kuwapatia mafunzo wafanyakazi wawili (2) ili kuwaongezea utaalamu;
- e) Kufuatilia utekelezaji wa ahadi zilizotolewa na ofisi za kibalozi na mashirika ya Kimataifa ili kuhakikisha malengo yaliyokusudiwa yanafikiwa.

Programu Ndogo C0125: Usimamizi wa Masuala ya Watu Wenye Ulemavu

49.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Usimamizi wa Masuala ya Watu wenye Ulemavu lengo lake kuu ni kuhakikisha kuwa haki na fursa kwa Watu wenye Ulemavu zinapatikana bila ya vikwazo. Katika mwaka wa fedha 2017/2018, Programu ndogo hii imepanga kutekeleza yafuatayo:-

- a) Kufanya mapitio ya usajili wa Watu wenye Ulemavu katika Mkoa wa Kaskazini Unguja na Mkoa wa Kaskazini Pemba;
- b) Kusimamia upatikanaji haki na fursa sawa kwa Watu wenye Ulemavu;
- c) Kuratibu ukondoishwaji wa masuala ya Watu wenye Ulemavu na kuwajengea uwezo Watu wenye Ulemavu pamoja na taasisi zao;
- d) Kufanya uhamasishaji wa jamii juu ya masuala ya Watu wenye Ulemavu;
- e) Kuimarisha mazingira ya kazi na kuwajengea uwezo wafanyakazi kwa kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na mfupi.

Programu ya Tatu: Usimamizi wa Shughuli za Upigaji Chapa (C013)

50.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii lengo lake ni kukiimarisha Kiwanda cha Upigaji Chapa cha Serikali ili kutoa huduma bora za machapisho na kwa ufanisi. Katika mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kutekeleza yafuatayo:

- a) Kutoa huduma za machapisho ya Gazeti Rasmi la Serikali, Miswaada ya Sheria, Sheria na Nyaraka mbali mbali za Serikali;
- b) Kutoa machapisho mbalimbali na huduma ya kuuza vifaa vya ofisini na kuandikia kwa taasisi/Wizara za Serikali na sekta binafsi yatakayokidhi mahitaji ya uchapishaji na kukuza mapato ya Wakala;
- c) Kutoa mafunzo kwa wafanyakazi wanne (4) Wakala Serikali wa Uchapaji pamoja na kuwapatia stahiki zao;
- d) Kuimarisha ubora wa mitambo ya uchapaji kwa kuiweka katika mazingira mazuri na kuifanyia matengezo ya mara kwa mara kila itakapohitajika;
- e) Kufanya utafiti kwa ajili ya kuimarisha ufanisi wa machapisho na ukuzaji wa soko la uchapaji ndani na nje ya nchi.

Programu ya Nne: Uendeshaji na Uratibu wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais (C014)

51.0 **Mheshimiwa Spika**, lengo la Programu hii ni kuimarisha mazingira bora ya wafanyakazi, usimamizi wa mipango na shughuli za Ofisi. Matokeo yanayotarajiwa ni kuimarika mipango na utendaji kazi na kutoa huduma bora kwa wafanyakazi na wadau mbali mbali wa Ofisi hii. Programu hii ina programu ndogo tatu (3) ambazo ni: -

- i. Uongozi na Utawala
- ii. Mipango, Sera na Utafiti
- iii. Ofisi Kuu Pemba

Programu ndogo (C0141): Uongozi na Utawala

52.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ndogo ina lengo la kuimarisha mazingira bora ya kufanyia kazi na usimamizi wa shughuli za Ofisi ya Makamu wa Pili

wa Rais. Matokeo yanayotarajiwa ni matumizi bora ya rasilimali, wafanyakazi wenye ujuzi na uzoefu ili kuongeza ufanisi na tija katika utendaji kazi.

53.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu ndogo ya Uongozi na Utawala imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- a. Kusimamia shughuli za uendeshaji wa Ofisi za kila siku ikiwa ni pamoja na ununuzi wa vifaa vya kufanyia kazi vikiwemo Kompyuta tatu, mashine ya 'photocopy', vifaa vya kuandikia, vifaa vya usafi, umeme, maji, mawasiliano, mafuta, huduma za usafiri pamoja na matengenezo ya vifaa na vipando;
- b. Kuendelea kutoa mafunzo ya muda mfupi na mrefu kwa wafanyakazi wanne (4) wa Idara pamoja na kuratibu mafunzo ya wafanyakazi 37 wa Idara za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais pamoja na kuratibu kupatiwa mafunzo ya awali (Induction course) kwa wafanyakazi wapya;
- c. Kufanya semina ya Sheria na Kanuni za Utumishi wa Umma pamoja na mafunzo yanayohusiana na masuala ya UKIMWI na maradhi yasioambukiza;
- d. Kufanya matengenezo madogo madogo ya miundombinu ya Ofisi ikiwemo umeme pamoja na njia ya watu wenye mahitaji maalumu katika Jengo la Ofisi, Vuga;
- e. Kuimarisha Kitengo cha Ukaguzi wa Hesabu za Ndani na Kitengo cha Mawasiliano na Habari kwa kuvipatia vitendea kazi.

Programu ndogo (C0142): Mipango, Sera na Utafiti

54.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ndogo ina lengo la kuandaa na kusimamia Mipango na Bajeti na kufuatilia utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Matokeo yanayotarajiwa ni kuwa na mipango endelevu na yenye kuleta matokeo bora na endelevu.

55.0 **Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2017/2018, Programu ndogo hii imepanga kutekeleza kazi zifuatayo:-

- a. Kuandaa Bajeti na kutayarisha Miradi ya Maendeleo kwa mwaka wa fedha 2018/2019;
- b. Kufanya ziara nne (4) za ufuatiliaji na tathmini ya utekelezaji wa Programu/Miradi ya Maendeleo inayotekelezwa na Idara/taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- c. Kuratibu na kusimamia tafiti zinazofanywa na Idara na Taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- d. Kuratibu Sera, Sheria na Miongozo inayotayarishwa kwa ajili ya shughuli zinazotekelezwa na Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- e. Kuwajengea uwezo wafanyakazi watatu (3) wa Idara ya Mipango, Sera na Utafiti kwa kuwapatia mafunzo ya muda mfupi na muda mrefu;
- f. Kusimamia ujenzi wa nyumba ya makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais Pemba;
- g. Kuratibu utekelezaji wa Miradi ya Kupambana na UKIMWI, Kifua Kikuu na Malaria kupitia Mfuko wa Dunia (Global Fund).

Programu ndogo (C0143): Ofisi Kuu Pemba

56.0 **Mheshimiwa Spika**, lengo kuu la Program hii ndogo ni kuimarisha mazingira bora ya kufanyia kazi na usimamizi wa shughuli za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais, Pemba. Matokeo yanayotarajiwa ni utendaji na utekelezaji wa kazi za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Pemba kwa ufanisi.

57.0 **Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2017/2018 Ofisi Kuu Pemba itatekeleza lengo la kuratibu shughuli za Idara na Taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Pemba kama ifuatavyo:-

- a) Kuimarisha mazingira bora ya kufanyia kazi na kusimamia shughuli za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- b) Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi 3;

- c) Kuandaa mipango ya Ofisi na bajeti kwa mwaka wa Fedha 2018/2019;
- d) Kuimarisha kazi za usimamizi na ufuatiliaji wa utekelezaji wa Programu na Miradi ya Maendeleo iliyo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais, Pemba;
- e) Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa shughuli za Serikali Pemba
- f) Kutangaza huduma za Wakala wa Serikali wa Uchapaji Zanzibar kwa ajili ya kuongeza idadi ya wateja na mapato;
- g) Kuratibu shughuli za kukabiliana na maafa na kutoa elimu kwa jamii juu ya kujikinga na kukabiliana na maafa;
- h) Kuratibu shughuli za Watu wenye Ulemavu na kutoa elimu kwa jamii juu ya haki zao za msingi.

58.0 **Mheshimiwa Spika**, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais pia inaratibu shughuli za Baraza la Wawakilishi, Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar, Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya na Tume ya UKIMWI, ambazo zina Programu Kuu na Programu Ndogo kama ifuatavyo:-

BARAZA LA WAWAKILISHI

59.0 **Mheshimiwa Spika**, Baraza la Wawakilishi linatekeleza Program kuu mbili (2) ambazo ni:

Programu ya tano: Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali

60.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ina jukumu la kuhakikisha haki na utawala wa sheria unatelekezwa Zanzibar, ambapo matarajio yake ya muda mrefu ni kukua kwa demokrasia na uwakilishi wa wananchi. Huduma zinazotolewa ni kujadili, kurekebisha na kupitisha miswada ya Sheria, kusimamia utendaji wa taasisi za Serikali na kujadili na kupitisha bajeti ya Serikali.

Programu ya sita: Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi

Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jukumu la kuweka mazingira mazuri ya kazi, kuwajengea uwezo Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi na wafanyakazi wa Afisi ya Baraza, ambapo matarajio yake ya muda mrefu ni kuongezeka kwa ufanisi katika kutekeleza majukumu ya Baraza na Ofisi.

61.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha wa 2017/2018 Baraza la Wawakilishi kupitia Programu hizi limepanga kutekeleza mambo yafuatayo:-

- a) Kufanya mikutano minne (4) ya Baraza la Wawakilishi;
- b) Kuziwezesha Kamati za Kudumu za Baraza la Wawakilishi kufanya kazi zake kwa ufanisi;
- c) Kuendelea kutoa mafunzo ya muda mrefu na mfupi kwa watumishi wa Baraza la Wawakilishi;
- d) Kuendelea kutoa mafunzo kwa Wajumbe ili waweze kutekeleza majukumu yao;
- e) Kuendeleza mahusiano na vyombo vyengine vya Mabunge vya Kanda ya Afrika na ngazi za Kitaifa;
- f) Kuendelea kuweka mazingira mazuri ya majengo na Kumbi za Mikutano pamoja na kutoa huduma bora kwa Wajumbe katika kutekeleza majukumu yao ya kikatiba.

TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR

62.0 **Mheshimiwa Spika**, Tume ya Uchaguzi inasimamia Programu kuu mbili zifuatazo:

Programu ya saba: Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi

63.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ina jukumu la kukuza demokrasia na umoja wa kitaifa ambayo matarajio yake ya muda mrefu ni kuwa na uchaguzi huru na wa haki na wenye kufuata misingi ya kisheria.

64.0 **Mheshimiwa Spika**; katika mwaka wa fedha 2017/2018 Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar kupitia programu hii imepanga kutekeleza yafuatayo:-

- a) Kuandikisha Wapiga Kura wapya waliotimiza sifa za kuandikishwa kuwa wapiga kura;
- b) Kuendeleza Daftari la Kudumu wa Wapiga Kura;
- c) Kuendelea kutoa elimu ya wapiga kura kwa makundi mbalimbali;
- d) Kuimarisha majengo na kufanya michoro ya majengo mapya ya Ofisi za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar;
- e) Kuendelea Kufanya mapitio ya Sheria ya Uchaguzi Nam. 11 ya mwaka 1984 kwa kuifuta Sheria hiyo na kuanzisha Sheria ya Usimamizi wa Shughuli za Uchaguzi;
- f) Kutoa elimu ya Uchaguzi kwa Wajumbe na Watendaji wa Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.

Programu ya nane: Usimamizi wa Kazi za Utawala na Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.

65.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ina jukumu la kuimarisha usimamizi wa mwenendo wa shughuli za uchaguzi, ambayo matarajio yake ya muda mrefu ni uendeshaji bora wa kazi za Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar. Programu hii inasimamia programu ndogo mbili nazo ni:-

- i. Usimamizi wa kazi za Utawala na Uendeshaji wa Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.
- ii. Usimamizi wa kazi za Utawala na Uendeshaji wa Ofisi Ndogo ya Tume ya Uchaguzi Pemba.

66.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha wa 2017/2018 Tume ya Uchaguzi kupitia programu hii imepanga kutekeleza mambo yafuatayo:-

- a) Kununua vifaa mbalimbali vya kufanyia kazi za Ofisi.
- b) Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi watano (5) katika ngazi na fani mbalimbali za elimu.
- c) Kufanya ununuzi wa gari mbili kwa ajili ya shughuli za Ofisi.

TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA

67.0 **Mheshimiwa Spika**, Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya ina jukumu kuu la kuratibu mapambano dhidi ya biashara, usafirishaji na matumizi ya dawa za kulevya; kutoa taaluma kwa jamii juu ya athari za dawa za kulevya pamoja na tiba na ushauri nasaha kwa waathirika wa dawa hizo. Taasisi hii imepangiwa kusimamia Program Kuu mbili kama ifuatavyo:

Program ya tisa: Udhhibiti wa Dawa za Kulevya

68.0 **Mheshimiwa Spika**, shughuli zilizopangwa kutekelezwa katika programu hii ni:-

- a. Kuzijengea uwezo nyumba za upataji nafuu (sober houses);
- b. Kudhibiti uingizaji na usafirishaji wa dawa za kulevya katika bandari rasmi na zisizo rasmi;
- c. Kuratibu na kuendeleza mapambano juu ya uingizaji, usambazaji na usafirishaji wa Dawa za Kulevya;
- d. Kuangamiza Dawa za Kulevya zilizokamatwa;
- e. Kuitisha mikutano ya wadau waliomo kwenye mapambano ya Dawa za Kulevya;
- f. Kupunguza matatizo ya athari za utegemezi wa Dawa za Kulevya.

Programu ya kumi: Utawala na Uendeshaji wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya.

69.0 **Mheshimiwa Spika**, lengo kuu la programu hii ni kuweka mazingira mazuri ya kazi za ofisi. Huduma zinazotarajiwa ni upatikanaji wa huduma na vitendea kazi, kujenga uwezo wa wafanyakazi na usimamizi wa matumizi ya fedha pamoja na kukuza uwajibikaji. Programu ina program ndogo mbili ambazo ni:

- i. Utawala wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya,
- ii. Uratibu wa Masuala ya Dawa za Kulevya Pemba.

70.0 **Mheshimiwa Spika**, shughuli zilizopangwa kutekelezwa katika programu hii ni:-

- a) Kuweka mazingira mazuri ya kazi na kusimamia utekelezaji wa majukumu ya kazi;
- b) Kujenga uwezo wa wafanyakazi katika mapambano ya dawa za kulevya;
- c) Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na mfupi wafanyakazi wa Tume.

TUME YA UKIMWI

71.0 **Mheshimiwa Spika**, Tume ya Ukimwi ina jukumu la kuratibu masuala ya UKIMWI hapa Zanzibar, ambapo imepangiwa kusimamia Programu Kuu mbili kama ifuatavyo:

Programu ya kumi na moja: Uratibu wa Muitiko wa Taifa wa UKIMWI

72.0 **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ina programu ndogo mbili ambazo ni:

- i. Uratibu wa muitiko wa Taifa wa UKIMWI.

ii. Mawasiliano na Utetezi wa Masuala ya UKIMWI.

73.0 **Mheshimiwa Spika**, shughuli zilizopangwa kutekelezwa katika programu hii ni:

- a) Kuandaa Mkakati wa Taifa wa Mawasiliano na Utetezi na nyaraka za Mfuko wa UKIMWI;
- b) Kuzisaidia asasi za kiraia kuandaa mapendekezo ya mradi;
- c) Kuendelea kutoa elimu juu ya Sheria Nam.18 ya Kukinga na Kusimamia masuala ya UKIMWI ya mwaka 2013 kwa wadau mbalimbali;
- d) Kutoa mafunzo ya ukondoeshaji wa masuala ya UKIMWI kwa taasisi mbalimbali;
- e) Kutoa uelewa wa Mkakati wa Tatu wa Taifa wa UKIMWI na kuwasilisha matokeo ya Utafiti wa Viashiria vya UKIMWI wa 2016/17 kwa wadau na kuwajengea uwezo wa namna ya kuyatumia matokeo hayo katika programu zao;
- f) Kufanya mijadala ya kuibua mila na mitizamo ya jamii ambavyo ni vikwazo kwa vijana kufikia huduma za kuwakinga na maambukizi ya VVU;
- g) Kuhamasisha utekelezaji wa programu za UKIMWI katika shemu za kazi Serikalini na sekta binafsi;
- h) Kufanya uhamasishaji na utetezi juu ya hatua za kudhibiti mazingira na tabia hatarishi katika mamlaka za mikoa, wilaya na Shehia na kupitia viongozi wa dini;
- i) Kufanya mikutano ya kuratibu muitiko wa taifa wa UKIMWI;
- j) Kuuimarisha mfumo wa ufuatiliaji na tathmini wa shughuli za UKIMWI;

- k) Kutekeleza programu ya makundi maalum, vijana na rika balebhe juu ya UKIMWI na afya ya uzazi;
- l) Kutoa elimu kwa njia za vielelezo, redio, tv, tovuti na simu juu ya kupiga vita unyanyapaa wa watu wanaoishi na VVU na kuhamasisha upimaji wa VVU na matumizi ya huduma za tiba.

Program ya kumi na mbili: Utawala na Uendeshaji wa Tume ya UKIMWI

74.0 **Mheshimiwa Spika**, lengo kuu la programu hii ni kuweka mazingira mazuri ya kazi za ofisi. Programu hii imepangiwa kusimamia programu ndogo mbili ambazo ni: -

- i. Uratibu wa Masuala ya UKIMWI Pemba
- ii. Utawala na uendeshaji Unguja.

75.0 **Mheshimiwa Spika**, shughuli zilizopangwa kutekelezwa katika programu hii kwa mwaka wa fedha 2017/2018 ni:

- a) Kufanya uratibu wa muitiko wa UKIMWI Pemba;
- b) Kutoa mafunzo ya muda mrefu na mfupi kwa wafanyakazi ili kuongeza ufanisi na umakini wa kazi;
- c) Kuupitia muongozo wa fedha, kufanya ukaguzi wa kifedha, kusimamia utekelezaji na uwajibikaji wa kifedha;
- d) Kulipia huduma, kununua vifaa vya ofisi, pamoja na kufanya matengenezo ya majengo na gari;
- e) Kutekeleza programu ya afya kwa wafanyakazi na familia zao.

MGAO WA FEDHA KWA PROGRAMU

76.0 **Mheshimiwa Spika**, mgao wa fedha kwa Programu kumi na mbili (12) za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake ni kama ifuatavyo:

Programu ya kwanza: Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais. Programu hii imepangiwa kutumia jumla ya **Shilingi 1,024,217,282** kwa kazi za kawaida.

Programu ya pili: Uratibu wa Shughuli za Serikali. Programu hii imepangiwa kutumia jumla ya **Shilingi 5,507,508,060** kwa kazi za kawaida na **Shilingi 13,863,777,000** kwa kazi za maendeleo ambapo **Shilingi 726,000,000** kwa fedha za SMZ na **Shilingi 13,137,777,000** ni mchango wa Wahisani.

Programu ya tatu: Usimamizi wa Shughuli za Upigaji Chapa. Programu hii imepangiwa kutumia jumla ya **Shilingi 2,068,089,200** kwa matumizi ya kazi za kawaida.

Programu ya nne: Mipango na Utawala. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 2,068,774,658** kwa kazi za kawaida na **Shilingi 500,000,000** kwa kazi za maendeleo kwa fedha za SMZ.

Programu ya tano: Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 6,595,520,000** kwa kazi za kawaida.

Programu ya sita: Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 12,066,180,000** kwa kazi za kawaida.

Programu ya saba: Uendeshaji na Usimamizi wa Shughuli za Uchaguzi. Programu hii fedha zake zinatoka katika Mfuko Mkuu wa Serikali.

Programu ya nane: Usimamizi wa Kazi za Utawala na Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 1, 695,500,000** kwa kazi za kawaida.

Programu ya tisa: Udhibiti wa Dawa za Kulevya. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 151,777,000** kwa kazi za kawaida.

Programu ya kumi: Utawala wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 447,123,000** kwa kazi za kawaida.

Programu ya kumi na moja: Kuratibu Muitiko wa Taifa wa UKIMWI. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 235,044,000** kwa kazi za kawaida.

Programu ya kumi na mbili: Utawala na Uendeshaji wa Tume ya UKIMWI. Programu hii imepangiwa kutumia **Shilingi 611,756,000** kwa kazi za kawaida.

77.0 **Mheshimiwa Spika**, jumla ya makisio kwa Programu zote 12 za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake kwa mwaka wa fedha 2017/2018 ni **Shilingi 44,769,177,000** ambapo **Shilingi 30,405,400,000** kwa kazi za kawaida na **Shilingi 14,363,777,000** kwa kazi za maendeleo (*Angalia Kiambatisho Nam. 4 na 5*)

UKUSANYAJI MAPATO

78.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais imepangiwa kukusanya mapato ya jumla ya **Shilingi 32,521,000** kupitia kodi ya milango ya maduka na vifaa vya Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa.

HITIMISHO

79.0 **Mheshimiwa Spika**, baada ya kueleza hayo sasa naomba kuchukua fursa hii kumshukuru kwa dhati Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais

Mheshimiwa Mohamed Aboud Mohamed na Naibu Waziri Nchi Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Mheshimiwa Mihayo Juma Nhunga kwa juhudi zao kubwa wanazozichukua katika kuendelea kunisaidia kutekeleza majukumu yangu kwa ufanisi mkubwa. Aidha, nawashukuru pia watendaji na wafanyakazi wote wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zilizo chini ya Ofisi hii wakiongozwa na Katibu Mkuu Ndugu Joseph Abdallah Meza na Naibu Katibu Mkuu Ndugu Ahmad Kassim Haji kwa juhudi zao katika kutekeleza majukumu yaliyo mbele yetu.

80.0 **Mheshimiwa Spika**, kwa mara nyengine tena natoa shukurani zangu za dhati kwa Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi, na shukurani maalumu kwa Mwenyekiti na Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Kusimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa kwa mashirikiano, ushauri na maelekezo waliyotupa katika kukamilisha bajeti yetu ya mwaka ujao wa fedha 2017/2018. Aidha, napenda kuwashukuru sana Washirika wa Maendeleo (Development Patners) na nchi marafiki ambazo zinaendelea kuchangia katika kufanikisha utekelezaji wa malengo ya Ofisi yangu na ya nchi kwa jumla katika mwaka wa fedha 2016/2017. Miongoni mwao ni: Benki ya Dunia, Clinton Foundation, China, FAO, Finland, Norway, India, Japan, Marekani, Mfuko wa Dunia wa Kupambana na Kifua Kikuu Malaria na UKIMWI (Global Fund), Oman, UNAIDS, USAID, UNDP, UNICEF, UNFPA, WHO, WFP na WIPO. Vile vile naishukuru sana Ofisi ya Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Ofisi ya Waziri MKuu kwa ushirikiano wao mkubwa na Ofisi yangu. Pia nazishukuru Taasisi zisizo za Kiserikali, Jumuiya ya Wafanyabiashara, Wenye Viwanda na Wakulima kwa kuendelea kuisaidia Serikali katika kutoa huduma za jamii na kuleta maendeleo katika nchi yetu.

81.0 Mheshimiwa **Spika**, nawashukuru sana wananchi wangu wote wa Jimbo la Mahonda kwa kuendelea kushirikiana nami katika kutekeleza majukumu yangu kwao nikiwa Mwakilishi wao katika Baraza hili na katika kutekeleza

majukumu yangu ya kitaifa nikiwa Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar. Nawashukuru pia wananchi wote ambao wamefuatilia na kusikiliza hotuba yangu hii.

82.0 **Mheshimiwa Spika**, baada ya maelezo hayo, sasa naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe jumla ya **44,769,177,000** kwa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake kwa ajili ya kutekeleza Programu nilizozielezea hapo awali. Mchanganuo halisi wa fedha hizo ni kama ifuatavyo:

i. Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais	Shilingi 22,964,277,000
ii. Ofisi ya Baraza la Wawakilishi	Shilingi 18,661,700,000
iii. Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar	Shilingi 1,695,900,000
iv. Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya	Shilingi 598,900,000
v. Tume ya UKIMWI Zanzibar	Shilingi 846,800,000
Jumla	Shilingi 44,769,177,000

83.0 **Mheshimiwa Spika**, naomba kutoa hoja.

BALOZI SEIF ALI IDDI
MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR